

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW, SCM

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Van

Datum

5 juli 2023

Referentie

39573320

Bijlagen

1. Briefadvies DJA, AvK
2. Commissiebrief
3. Uw antwoordbrief

Intern OCW afgestemd

EenK, MenC

Extern

EZK

nota

Kunst en wetenschap (briefadvies DJA en AvK,
commissiebrief Kamercommissie OCW)

Aanleiding

In november 2022 heeft u een ongevraagd briefadvies ontvangen van De Jonge Akademie (DJA) in samenwerking met de Akademie van Kunsten (AvK). De inhoud van deze brief is later (februari 2023) ondersteund door de gezamenlijke CvB's van kunsthogescholen. In de procedurevergadering van 1 juni jl. heeft de vaste commissie voor OCW besloten graag een afschrift van uw reactie te ontvangen.

Proces OCW: deze brief en nota worden simultaan (via separate takenlijn) voorgelegd aan SCM. Verzending kan pas plaatsvinden na akkoord beide BWL.

Geadviseerd besluit (samenvatting brief)

Wij adviseren u (1) bijgaande antwoordbrief en (2) afschrift Kamerbrief mede namens SCM te ondertekenen voor verzending.

Kernpunten

- In de reactiebrief bevestigt u het belang van kunst en wetenschap, maar geeft u aan dat u het voorstel voor het fonds niet omarmt. U biedt aan om samen met DJA en AvK te onderzoeken of de toegang tot, of de bekendheid van bestaande programma's en instrumenten verbeterd kan worden om zo meer kansen te benutten voor kunst en wetenschap.
- Kern van het briefadvies van DJA en AvK is een pleidooi voor een landelijk fonds voor experimenteel onderzoek op het snijvlak van kunst en wetenschap. Het argument dat daarvoor aangedragen wordt is dat financieringsaanvragen in de praktijk tussen wal en schip van bestaande fondsen voor cultuur, innovatie of wetenschap vallen en dat er geen landelijk loket voor kunst en wetenschap is. Ambtelijke appreciatie:
- Er is begrip voor de doelstelling om ruimte te bieden voor kunst en wetenschap. Een landelijk fonds lijkt hier echter niet een doelmatige oplossing.
- Zoals de analyse van AvK en DJA ook laat zien, zijn er op dit moment verschillende regelingen die een samenwerking tussen kunst en wetenschap mogelijk maken, met elk hun eigen voorwaarden. Een extra fonds is in die context niet doelmatig: dit zou leiden tot overlap. Ook gegeven het feit dat er binnen de huidige budgettaire kaders geen ruimte is voor een extra fonds, zou een dergelijk fonds ten koste gaan van

bestaande regelingen op gebied van wetenschap, cultuur en innovatie. Dit lijkt (te) kwetsbaar.

- Het lijkt kansrijker en doelmatiger om te verkennen hoe bestaande regelingen beter kunnen worden benut en of drempels voor deelname kunnen worden verlaagd (binnen de kaders). Om de mogelijkheden hiervan te verkennen, zal in overleg getreden worden met het Topteam Creatieve Industrie, NWO en SIA. U biedt in uw brief aan deze gesprekken te faciliteren.
- Voor wat betreft het landelijk loket, lijkt DJA-AvK met name te denken aan een landelijk financieringsloket. Ook dit lijkt niet doelmatig, en hiervoor is geen budget beschikbaar op OCW begroting. Vraag is in hoeverre er ook een bredere functie voor dit loket wordt voorzien door de briefschrijvers en of ze daar zelf een rol kunnen spelen, ook gezien de missie van het AvK als stem en verbinder van de kunsten met o.a. de wetenschap.

Toelichting

- In de brief van AvK-DJA is een quickscan opgenomen, waarin bestaande regelingen die geschikt zijn voor het snijvlak van kunst en wetenschap in kaart zijn gebracht. Er wordt gesteld dat deze enerzijds elk hun eigen specifieke eisen kennen (en dus hobbels) en anderzijds dat er een duidelijk gearticuleerd kunst-en-wetenschapsloket ontbreekt.
- Ambtelijk zijn drie beleidsopties overwogen om tegemoet te komen aan deze probleemstelling:
 1. Oprichten fonds voor kunst en wetenschap
Deze optie is ondoelmatig gezien bestaand beleid. Uit de analyse van AvK-DJA blijkt wel dat samenwerkingen tussen kunst en wetenschap nu moeten voldoen aan specifieke (soms lastige) criteria, maar evengoed blijkt dat er reeds een diverse beleidsmix is met indieningsmogelijkheden voor kunst en wetenschap. Er zijn regelingen vanuit het cultuurbeleid, wetenschapsbeleid (met name via NWO en SIA) en innovatiebeleid (Topteam Creatieve Industrie). Gezien er geen vrije budgettaire ruimte is, en een fonds dus gefinancierd zou moeten worden uit een herprioritering van bestaande middelen, weegt de doelmatigheidsvraag zwaar mee.
 2. Geadviseerde inzet: optimaliseren bestaand beleidsinstrumentarium
De mogelijkheid om het bestaande beleidsinstrumentarium te optimaliseren wordt beschouwd doelmatiger. Daarnaast kan met DJA en AvK worden verkend welke rol zij zien voor een landelijk loket voor samenwerking tussen kunst en wetenschap. Met NWO, SIA en EZK/Topteam Creatieve Industrie is verkend of zij de problematiek herkennen en mogelijkheden zien voor verbetering van (toegang tot) de huidige programmering. NWO en het Topteam Creatieve Industrie hebben aangegeven bereid te zijn met ons te kijken binnen de bestaande kaders hoe programma's en instrumenten beter benut

Datum
5 juli 2023

kunnen worden. Het ligt niet in de lijn der verwachting dat zij het bestaande instrumentarium voor deze specifieke doelgroep gaan aanpassen. Met de cultuurfondsen heeft nog geen gesprek plaatsgevonden, dit zal vanuit EenK en MenC gepland worden. Om tegemoet te komen aan de wens voor aanvullende middelen voor samenwerkingen tussen kunst en wetenschap, zou door SCM kunnen worden verkend of zij mogelijkheden ziet voor een NWA-2 call.

3. Nuloptie:

Laatste beleidsoptie is om het verzoek van AvK-DJA in zijn geheel af te wijzen. Hoewel dit zou aansluiten bij het gebrek aan doelmatigheid en financiële ruimte op de begroting, lijkt de nuloptie toch niet passend, gezien dit geen antwoord biedt op de probleemanalyse van AvK-DJA, die wel (deels) gevolgd wordt in de beleidsmatige analyse.